

VEOAUTOJUHI TÄIENDUSKOOLITUSE ÕPPEKAVA.

OÜ AIDE AUTOKOOL

Õppekava kood: VJ/TK

Õppekavarühm: transporditeenused.

Õpingute alustamise tingimused:

- Autojuhi täienduskoolitusele võetakse vastu isik, kelle alaline elukoht on Eestis või kes töötab vedaja või äriregistrisse või mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse kantud isiku juures töölepingu või võlaõigusliku lepingu alusel ja kellel on C1-, C1E-, C- või CE-kategooria juhiluba ning pädevustunnistus või vastav kirje juhiloal.
- Pädevustunnistus või kirje juhiloal ei ole nõutav juhil, kellele on antud C1-, C1E-, C- või CE-kategooria juhiluba enne 2009. aasta 10. septembrit.

Koolitusel osalemiseks esitab isik koolitajale:

- 1) juhiloa
- 2) isikut tõendava dokumendi;
- 3) pädevustunnistuse, kui juhiloyal puudub vastav kirje

Õppe kogumaht: 35 teooriatundi

Õppe sisu: täienduskoolituse õppekava peab süvendama, täpsustama ning värskendama autojuhi tööks vajalikke teadmisi ja oskusi.

Teema nr.	Õppeaine nimetus	Tunde		
		Auditoorne õpe	Elektrooniline õpe moodle keskkonnas	Kokku
1	Autovedude korraldus	11	3	14
2	Autojuhi õigused, kohustused ja vastutus,	3		3
3	Sõiduki ehitus, tehnonõuded		2	2
4	Töökeskkond ja tööohutus		3	3
5	Liiklusohutus ja -psühholoogia	4	1	5
6	Tööõiguse alused	3		3
7	Kindlustus	4	1	5
	Eksam			
	Kokku:	25	10	35

Koolitus viiakse läbi loengu vormis ja elektroonilise õppena moodle keskkonnas. Moodle keskkonnas on foorum, mis võimaldab koolituse ajal reaajas suhtlust õpetaja ja õpilase vahel.

Käsitletakse järgmisi küsimusi.

1. Autovedude korraldus.

- Autoveo-ettevõtja tegevusalal tegutsemise nõuded veoseveol. Euroopa Liidu ja Eesti õigusaktid ja selle nende viimased muudatused. Tegevusload ja piirangud veonduses. Tegevusloa kohustuseta lubatavad veod. Kvalifikatsiooninõuded autojuhile.
- Tasuline ja oma kulul korraldatav veosevedu. Kombineeritud veod ja selliste vedude korraldus.
- Vedude juhtimine ja korraldamine. Ettevõtja poolne kontroll ja riiklik järelevalve. Majandustegevuse register ja liiklusjärelevalve infosüsteem.
- Võimalused ohtlike veoste veoks ilma ADR-konventsioonist tulenevate piiranguteta: piiratud ja erandkogustes ohtliku aine pakendamine, pakendite tähistamine ja vedu; väikeses koguses ohtlike ainete vedu. Veoüksuse tähistamine piiratud kogustes pakendatud ohtlike ainete veol.
- Erinõuded kiirestiriknevate toiduainete veol. Nõuded kiirestiriknevate toiduainete veol kasutatavatele autodele ja haagistele.
- Veoste saatjalt vastuvõtmine veoks. Veoste üleandmine saajale.
- CMR veokiri/saatekiri. Veokirja täitmine. Dokumentide näidiste tutvustamine.
- Veoste paigutamine sõidukite veokasti või lastiruumi sõltuvalt saadetise kaalust, mõõtmetest ja väliskujust. Veose ühtlase ja tasakaalustatud paigutamise tähtsus.
- Autoveol veosele mõjuvad jõud. Veose kinnitusvahendite liigid. Veose kinnitusvahendite tugevusvaru ning nende valik erinevate saadetiste veol. Veose kinnitusvahendite korrasoleku kontroll ja riketega vahendite kasutamise keeld.
- Rahvusvahelist autokaubavedu käsitlevad õigusaktid. Nõuded ettevõtjale, nõuded veole, nõuded sõidukile ja autojuhile. Rahvusvaheliste autokaubaveo lubade (edaspidi veoload) väljaandmise ja kasutamise kord. CEMT veoloo väljaandmise ja kasutamise kord. Kabotaažveo mõiste ja nõuded.
- TIR süsteemi põhialused. TIR tagatiste süsteem. Pädevate asutuste roll tagatiste süsteemis. Vedaja tagatised. Aktsepteeritud veovahendid ja tollitõkendid. TIR märkmik ja märkmiku täitmine.
- Suuremõtmeline ja/või raskekaaluline autovedu. Euroopa Liidu ja Eesti õigusaktid ja nende viimased muudatused. Eestis lubatud veoste suurimad mõõtmed ja massid. Teistes riikides lubatud suurimate mõõtmete ja masside leidmine. Nõutav dokumentatsioon. Veoteede kooskõlastus ja loa taotlemine. Nõuded suuremõtmeliste ja/või raskekaaluliste veoste veol, teabetahvlid ja märgised. Nõutav lisavarustus ja tähistus.
- Autojuhi töö-, sõidu- ja puhkeaja erisused tulenevalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EÜ) nr 561/2006 ja liiklusseadusest.
- Autojuhtide sõiduaegade kestus ja lubatavad kõrvalekaldumised. Kohustuslikud vaheajad ja lubatavad kõrvalekaldumised. Kohustuslikud puhkeajad ja lubatavad kõrvalekaldumised. Käsitsi tehtavad kanded. Juhi kohustused. Tööandja kohustused. Sõidu- ja puhkeaja arvestuse kord. Näited praktikast töö- ja puhkeaja kasutamise kohta.

Praktilised harjutused:

- Analoog- ja digitaalse sõidumeeriku kasutamine.
- Koormakinnitusrihma pinguse mõõtmine, sidemete arvu määramine vastavalt standardile EVS-EN 12195-1:2010.
- Hõõrdeteguri mõõtmine.
- Lumekettide asetamine rattale.

2. Autojuhi õigused, kohustused ja vastutus

- Vedaja vastutus, vastutuse ulatus ja piiramine. Vastutusest vabanemise juhud. Autojuhi kohustused vedaja vastutuse kandjana.
- Järelevalve liikluses ja veoettevõtja juures. Karistused nõuete rikkumise korral. Rikkumiste liigitus. Kõige raskemad rikkumised.

3. Sõiduki ehitus.

- Sõiduki üldehitus. Firmateeninduse mõiste ja rakendamise kord. Sõidukite tehnonõuetele vastavuse kontroll ja liiklusjäärelevalve korraldus ning rakendamise kord Eestis.
- Kiiruspiiriku ja sõidumeeriku kasutamise nõue. Sõidumeeriku paigaldamise, hooldamise ja tehnilise ülevaatuse kord.
- Sõidukite tehnoulevaatuse kord.
- Rikete liigitus: väheohtlikud rikked, olulised rikked ja ohtlikud rikked

4. Töökeskkond ja tööohutus.

- Autojuhte ohustavad töökeskkonna riskid. Ohutusnõuded koormate laadimisel, kinnitamisel ja teistes autojuhi kutsetööga seotud tegevustes.
- Tööohutuse ja töökaitsega seotud poolte õigusi, kohustusi ja vastutust
- Tööõnnetuse põhjused teel, laadimisel ja sõiduki hooldamisel,
- Riskitegurid, tööõnnetusega seotud ohud, tööõnnetuse ennetamise põhimõtted ning vajalikud tegevused õnnetuse toimumisel;
- Autojuhi terviseriski põhjused, sealhulgas stress, müra, vibratsioon, saastatud õhk, pikka aega istumine, tööja puhkeaja nõuete eiramine, tavatud tööajad, muutuvad ilmastikutingimused;
- Juhi töökoha ergonoomiat ja valedest töövõtetest tulenevaid ohte;

5. Liiklusohutus ja -psühholoogia.

- Liiklusohutusosalaste teadmiste täiendamine: mitmesuguste liiklusolukordade analüüs ja hindamine; riske vältiva käitumisviisi kujundamine.
- Juht ja sõiduk erinevates liiklusolukordades: teisi liiklejaid ja ümbritsevat looduskeskkonda arvestava hoiaku kujundamine; piisava ohutunde kasvatamine asjatu riski vältimiseks liikluses; võimalike ohuolukordade ennetamine; ohutu, sujuva ja keskkonna-säästliku sõidumaneeri kujundamine.
- Säästliku sõiduviisi alused.
- Tegutsemine liiklusõnnetuste ajal.

6. Tööõiguse alused

- Töölepingu sõlmimine, selle muutmine, lõpetamine. Töötingimustest teavitamine, sealhulgas tööülesannete kirjeldus, töötegemise asukoht.
- Töötasu, kinnipeetavad maksud, võimalikud hüved. Töötasu suurus, alammäär, lisatasud. Töötaja kohustused, vastutus, lähetused. Kinnipeetavad maksud ja maksed.
- Töölepingut puudutavate töövaidluste lahendamine töövaidluskomisjonis või kohtus nende pädevus. Kollektiivsete töötülide lahendamine.

7. Kindlustus.

- Eestis kehtivad nõuded kindlustuse osas. Kindlustuse eri liikide puhul autojuhte puudutavad küsimused. Vabatahtliku ja sundkindlustuse mõisted. Kahjukindlustuse liigid: varakindlustus; sõidukikindlustus (kasko); veosekindlustus.
- Kahjukindlustuse sõlmimise kord, kindlustusmaksud, omavastutus. Kahjukindlustuse eritingimused, nende kajastamine kindlustuslepingus. Hüvitiste maksmise kord
- Vastutuse kindlustamise mõiste. Selle kindlustusliigi erinevus kahjukindlustusest. Vastutuse kindlustus autoveonduses:
  - 1) liikluskindlustus. Liikluskindlustuse kohustuslikkus, kindlustuslepingu sõlmimise kord. Kindlustuslepingute liigid.
  - 2) CMR konventsioonist ja võlaõigusseadusest tuleneva vedaja vastutuse kindlustamine. Võimalikud probleemid autojuhi poolt laadimisel põhjustatud kaubakahjude hüvitamisel;
  - 3) TIR konventsioonist tulenevate tolligarantiide kindlustamine.
- Liiklusõnnetusel tekkida võivad kahjud: isikukahjud; varakahjud.
- Liiklusõnnetuse vormistamine: vormi „Teade liiklusõnnetusest“ täitmise kord. Liiklusõnnetusest teatamine. Politsei poole pöördumist nõudvad juhud. Isiku- ja varakahjude hüvitamine. Kahjude hüvitamise piirmäärad.
- Liikluskindlustus rahvusvahelistel vedudel. „Roheline kaart“, selle väljaandmine ja kasutusala. Liiklusõnnetusest teatamine ja vormistamine välisriikides.

Õpiväljundid:

1. Autovedude korraldus.

Autovedude korraldamisega seonduvalt peab autojuht teadma:

- 1) autovedude olemust, partnerite ja kontaktisikute erinevad nõudmisi ja ootusi, autovedude tähtsust vedude üldises mahus, autoveo liikide iseärasusi riigisisel, rahvusvahelisel, oma kulul korraldataval veol ja veol tasu eest ning autovedudel kasutatavaid ettevõtlusvorme ja nende erisusi;
- 2) autoveo tegevusalale juurdepääsu ning tegevusalal tegutsemise nõudeid, välislepinguid ning neist tulenevaid piiranguid, vedaja vastutust autoveo korraldamisel ja veolubade süsteemi;
- 3) logistika ja transpordiökonomika aluseid, komponente ning põhimõtteid;
- 4) autovedudel kasutatavaid kindlustusi;
- 5) autovedudel valitsevaid ohte ning ohu ennetamise põhimõtteid;
- 6) järelevalvepõhimõtteid, järelevalveametite õigusi ja tehnoulevaatuse läbiviimise nõudeid;
- 7) autojuhi koolituse, lähetamise ning sõidu- ja puhkeaja planeerimise ja arvestamise valdkonnaga seonduvaid nõudeid;
- 8) transpordi infrastruktuuri kasutamise, maksustamise ning teekonna planeerimise põhialuseid ning piiranguid.
- 9) veoseveo korraldust reguleerivaid õigusakte, erinevaid veoliike ja veoseveol nõutavaid dokumente, nende tähendust ja täitmist autojuhile vajalikus ulatuses;
- 10) erinevusi Euroopa Liidu ja kolmandate riikide vedudel, tollipiiride ületamisel;
- 11) pakendite liigitust, kasutatavaid materjale, märgistamist, mõõtmeid ja kasutamise korda;
- 12) konteinerite, kaubaaluste ja paakide kasutamise reegleid tükikaupade, puistekaupade, gaasiliste ainete ja vedelike veol;
- 13) veoste laadimise, kinnitamise ja katmise põhimõtteid ja nõudeid erinevatel vedudel, sobiva sõiduki valiku põhimõtteid ja nõudeid lähtuvalt veose liigist ja kujust ning erinevat liiki ja kujuga veoste kinnitamise ja toestamise võtteid;
- 14) enamkasutatavate kinnitus- ja katmisvahendite liigitust ja kasutamise nõudeid;

- 15) kiirestiriknevate toidukaupade veoga seonduvaid erinõudeid;
- 16) suuremõõtmelise ja raskekaalulise autoveo erinõudeid, nõudeid sõidukile ja selle tähistamisele, veoteele ning dokumentidele;
- 17) ohtliku veose mõistet ja ohtliku veose veo erikorra üldpõhimõtteid.

Autovedude korraldamisega seonduvalt peab autojuht oskama:

- 1) oma käitumisega tõsta ettevõtte mainet, mõista autojuhi ameti olemust, eesmärki, tegevus- või ametiala tavasid ja praktikat ning arvestada oma ametitegevuses partnerite ja klientidega suhtlemisel nende huvide ja õigustega;
- 2) kasutada autojuhi töös vajalikul tasemel mehaanilise ja digitaalse andmesalvestusega sõidumeerikut, salvestada sõidumeerikus nõutavaid andmeid, teha digitaalse andmesalvestusega sõidumeerikust väljatrükke ja sisestada sellesse vajalikke andmeid ning kanda sõidumeeriku salvestuslehele või väljatrükile käsitsi kandeid;
- 3) kasutada teekonna planeerimiseks ja valimiseks kaarte ning tehnilisi vahendeid, lugeda kaartidel ja tehnilistes vahendites kasutatavaid tähiseid ja tingmärke;
- 4) arvestada infrastruktuuri kasutamisele ning maksustamisele kehtestatud piiranguid ning leida ja tasuda ette nähtud tasusid.
- 5) paigutada veose laadimisel veos ohutult, ühtlaselt ja tasakaalustatult, et vältida lubatud mõõtmete ja masside ületamist, auto ebastabiilset koormist ning veose ohtlikku paigutust;
- 6) valida ja kasutada sobilikke kinnitus- ja katmisvahendeid peamiste veosegruppide nõuetekohaseks kinnitamiseks ja katmiseks;
- 7) arvutada veose kinnitusvahendite nõutavat tugevust ja kinnitusvahendite arvu sõltuvalt saadetise massist ja mõõtmetest;
- 8) täita veoseveol erivedude nõuetest ning välislepingust tulenevaid nõutavaid dokumente elektrooniliselt ja paberil autojuhile vajalikus ulatuses.

2. Autojuhi õigused, kohustused ja vastutus.

- 1) autojuhi tsiviil- ning karistusõigusliku vastutusega seonduvaid nõudeid autojuhile vajalikus mahus ning autojuhi rikkumiste mõju vedaja tegevusele.
- 2) veosevedu teostav autojuht teadma autojuhi õigusi, kohustusi ja vastutust veoste laadimisel, kinnitamisel ja katmisel.

3. Sõiduki ehitus

Sõidukiga seonduvalt peab autojuht teadma:

- 1) Sõidukite tehnonõuetele vastavuse kontrolli ja liiklusjärelvalve korralduse ning rakendamise kord Eestis.
- 2) Kiiruspiiriku ja sõidumeeriku kasutamise nõudeid. Sõidumeeriku paigaldamise, hooldamise ja tehnilise ülevaatuse korda.
- 3) Sõidukite tehnoulevaatuse korda.
- 4) Rikete liigitust: väheohtlikud rikked, olulised rikked ja ohtlikud rikked

4. Töökeskkond ja tööohutus

Töökeskkonna ja tööohutusega seonduvalt peab autojuht teadma:

- 1) tööohutuse ja töökaitsega seotud poolte õigusi, kohustusi ja vastutust;
- 2) tööõnnetuse põhjuseid teel, laadimisel ja sõiduki hooldamisel, riskitegureid, tööõnnetusega seotud lisaohte, tööõnnetuse ennetamise põhimõtteid ning vajalikke tegevusi õnnetuse toimumisel;
- 3) autojuhi terviseriski põhjuseid, sealhulgas stress, müra, vibratsioon, saastatud õhk, pikka aega istumine, tööja puhkeaja nõuete eiramine, tavatud tööajad, muutuvad ilmastikutingimused;

- 4) juhi töökoha ergonoomiat ja valedest töövõtetest tulenevaid ohte;
- 5) suhtlemispsühholoogia ja suhtlemise põhialuseid ning klienditeeninduse põhimõtteid ja häid tavasid, tüüpilisemaid probleemeid olukordi tellijate, järelevalve ja teiste kontaktisikutega, probleemsete olukordade lahendamise viise ja meetodeid.

Töökeskkonna ja tööohutusega seonduvalt peab autojuht oskama:

- 1) ennetada ja ära hoida autovedudel valitsevaid ohte, sealhulgas kuritegevust ning ebaseaduslike sissereändajate vedu;
- 2) koostada tööõiguse valdkonnaga ja oma ametialaga seonduvad avaldusi ja dokumente;
- 3) käituda õigesti tööõnnetuse korral, ennetada õnnetusest tulenevalt lisaohu, kutsuda abi;
- 4) rakendada juhi töökoha ergonoomia põhimõtteid ning õigeid töövõtteid;
- 5) lahendada tüüpilisemaid probleemeid olukordi tellijate, saajate, järelevalve ja teiste autojuhiga peamiselt kokku puutuvate isikutega.

5. Liiklusohutus ja -psühholoogia

Liiklusohutusega seonduvalt peab autojuht teadma:

- 1) sujuva, ohutu, riske vältiva ning keskkonda säästva sõiduviisi põhimõtteid;
- 2) erinevates tee- ja ilmastikuoludes sõitmise põhimõtteid, ohutust mõjutavaid tegureid ning ohu ennetamise põhimõtteid;
- 3) autojuhi tööks vajalikke põhiteadmisi liikluspsühholoogias ning autojuhi tööd mõjutavaid tegureid, sealhulgas isiksuse eripärad, väsimus, stress, alkohol, narkootikumid, erinevad haigused;
- 4) ametialal esinevaid peamisi liiklusõnnetuse põhjuseid, õnnetusega seotud lisaohu ning vajalikke tegevusi õnnetuse toimumisel.

Liiklusohutusega seonduvalt peab autojuht oskama:

- 1) juhtida autot ohutult, sujuvalt ja ökonoomselt ning rakendada õigeid juhtimisvõtteid;
- 2) valitseda sõidukit ohutult erinevates tee- ja ilmastikuoludes;
- 3) käituda õigesti liiklusõnnetuse korral, ennetada õnnetusest tulenevalt lisaohu, kutsuda abi, vormistada vajalikke dokumente;
- 4) arvesse võtta tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina ning mõista erineva käitumisega kaasnevaid tagajärgi;
- 5) võtta arvesse sõiduki mõõtmetest tulenevaid ohtusid, eelkõige seoses vähekaitstud liiklejatega.

6. Tööõigus

Autojuhi õiguste, kohustuste ning vastutusega seonduvalt peab autojuht teadma:

- 1) töölepingu ja muu võlaõigusliku lepingu alusel töötamise nõudeid, poolte õigusi ja kohustusi,
- 2) erinevat tüüpi lepingute sõlmimist, muutmist, lõpetamist,
- 3) tööaja ja -tasu arvutamise erisusi,
- 4) kinnipeetavaid makse ning võimalikke hüvesid;

7. Kindlustused.

Kindlustusega seonduvalt peab autojuht teadma:

- (1) Eestis kehtivad nõuded kindlustuse osas. Kindlustuse eri liikide puhul autojuhte puudutavad küsimused. Vabatahtliku ja sundkindlustuse mõisted.
- (2) Kahjukindlustuse liigid:
  - 1) varakindlustus;

2) sõidukikindlustus (kasko);

3) veosekindlustus.

(3) Kahjukindlustuse sõlmimise kord, kindlustusmaksud, omavastutus. Kahjukindlustuse eritingimused, nende kajastamine kindlustuslepingus. Hüvitiste maksmise kord.

(4) Vastutuse kindlustamise mõiste. Selle kindlustusliigi erinevus kahjukindlustusest.

(5) Vastutuse kindlustus autoveonduses:

1) liikluskindlustus;

2) rahvusvaheline liikluskindlustus (roheline kaart);

3) vedajavastutuse kindlustus;

(6) Liikluskindlustuse kohustuslikkus, kindlustuslepingu sõlmimise kord.

Kindlustuslepingute liigid. Kindlustusmaksud, nende sõltuvus autost ja autojuhi isikuomadustest.

(7) Liiklusõnnetusel tekkida võivad kahjud:

1) isikukahjud;

2) varakahjud.

(8) Liiklusõnnetuse vormistamine: blanketi «Teade liiklusõnnetusest» täitmise kord.

Liiklusõnnetusest teatamine. Politsei poole pöördumist nõudvad juhud. Isiku- ja varakahjude hüvitamine. Kahjude hüvitamise piirmäärad.

(9) Liikluskindlustus rahvusvahelistel vedudel. «Roheline kaart», selle väljaandmine ja kasutusala.

Õppematerjalide loetelu.

1. Autojuhi ametikoolituse meespea.
2. Standard EVS-EN 12195-1:2010
3. Analoogsõidumeerik
4. Digisõidumeerik
5. Sidumisvööd koormate kinnitamiseks
6. Hõõrdeteguri mõõtja
7. Sidumisvöö pinguse mõõtja
8. Erinevad vahendid koormate kinnitamiseks
9. Lume- ja jääketid

Koolitatava eksamineerimine, hindamine:

Täienduskoolitus lõpeb teoreetiliste teadmiste eksamiga. Eksami eesmärgiks on selgitada objektiivselt välja õppija teadmised, oskused ja hoiakud õppekavas toodud valdkondade osas. Täienduskoolituse eksamil on 25 küsimust. Eksam on sooritatud, kui eksamineeritav vastab õigesti vähemalt 18 küsimust.

Koolituse läbiviimiseks vajaliku kvalifikatsiooni, õpi- või töökogemuse kirjeldus lektoril.

Ameti-ja täienduskoolituse lektor peab vastama „Autoveoseaduse“ §45 toodud nõuetele.